

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (AMK)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Velvollisuus paikkojen varaamiseen ensimmäistä paikkaa hakeville tuli voimaan syksyllä 2016 alkaneen koulutuksen yhteishaussa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on seurannut paikkojen varaamisen käyttöä ja vaikutusta. Sekä syksyllä 2016 että syksyllä 2017 alkaneen koulutuksen yhteishaussa paikkojen varaamisesta hyötyi noin 250 ensimmäistä paikkaa hakenutta. Kaikissa korkeakouluissa ja valtaosassa hakukohteista paikkoja varataan ensimmäistä paikkaa hakeville niin vähän, että sillä ei ollut vaikutusta valinnan tulokseen.

1.Miten korkeakoulu aikoo järjestää paikkojen varaamisen lisätäkseen ensimmäistä paikkaansa hakevien osuutta opiskelijoiksi valittavista?

2.Onko korkeakoulu kehittänyt opiskelijavalinnan kriteerejä niin, että koulutusalojen sukupuolisegregaatiota voidaan purkaa? Mitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut opiskelijavalinnoissa ja niiden kehittämisessä korkeakoulutasolla ja valtakunnallisesti?

1. Metropolia varaa yli 5 aloituspaikan hakukohteissa ensikertalaisille 80 prosentin kiintiön, pois lukien muutamat monimuotokoulutuksen ja vieraskielisen koulutuksen hakukohteet. Todistusvalintojen osalta on käynnissä selvitys, jossa pohditaan, voidaanko vuoden 2020 todistusvalinta suunnata vain ensikertalaisille.

2. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Metropolia Ammattikorkeakoululle vuosiksi 2017-2019 erityisavustusta ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämishankkeeseen, jossa kehitetään kansallisella tasolla todistusvalintoja, valintakokeita sekä muita osaamisperustaisia valintamenettelyjä.

Opiskelijavalinnoissa on tietyillä koulutusaloilla ilmennyt haasteita tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyen. Tästä johtuen ammattikorkeakoulut ottavat kaikilla koulutusaloilla kevään 2020 yhteishaussa käyttöön todistusvalinnan, joka perustuu ammatillisen perustutkinnon ja ylioppilastutkinnon arvosanojen pisteyttämiseen. Todistusvalinnasta tulee pääväylä ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen. Täytettävistä paikoista valtaosa varataan ensimmäistä opiskelupaikkaansa hakeville. Todistusvalinnan rinnalla säilyvät valintakoe ja muut osaamisperustaiset valintaväylät, jotka parantavat hakijoiden mahdollisuuksia opiskelupaikan saamiseen. Sovittujen toimenpiteiden nähdään parantavan tasa-arvoa ja yhdenvertaista toimintatapaa opiskelijavalinnoissa. Myös erityisjärjestelyn osalta pyritään jatkossakin huomioimaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulma.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

3.Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

3. Toisen asteen kanssa tehtävä yhteistyö on syventynyt käytännön toiminnan tasolle vuonna 2017. Toiminnassa on haettu parhaita käytäntöjä yhteistyön ja opiskelijoiden liikkuvuuden edistämiseksi. Tutkinto-ohjelmien käytännönläheisten lähestymistapojen ja erilaisten yhteistyömallien mahdollistaminen on koettu tärkeäksi. Saman koulutusalan opettajat toisen asteen oppilaitoksessa ja ammattikorkeakoulussa kykenevät

yhteistyössä kehittämään toimivimmat työskentelymallit. Näitä malleja on jo toteutettu ja seuraavaksi ne dokumentoidaan hyvien käytänteiden jakamiseksi.

Yhteistyö on keskittynyt erityisesti opintojen tarjontaan. Opintasuoritusten määrä onkin noussut ja uusien avausten odotetaan jatkavan tätä myönteistä kehitystä. Uusia yhteistyön muotoja on haettu aktiivisesti yhteistyökumppaneiden kanssa. Erityisenä kehittämisen kohteena on tiedostettu opintojen keskeyttämisten ehkäiseminen tarjoamalla enemmän orientoivia osuuksia ammattikorkeakoulun opintoihin. Orientoivilla jaksoilla pyritään perehdyttämään opiskelijat ammattikorkeakoulun työskentelytapoihin siten, että kynnys alkuvaiheessa madaltuisi ja opinnot eivät keskeytyisi.

Toisen asteen opinto-ohjaajille ja oppilaille on järjestetty myös tutustumis- ja infotilaisuuksia eri toimipisteissä. Opinto-ohjaajien kanssakäyminen on ollut aktiivista ja tiedotus- ja oppimateriaalin valmistus tälle kohderyhmälle aloitettiin keväällä 2017. Opetusmateriaalin tarve ammattikorkeakoulun opintojen esittelyssä on valtakunnallisestikin merkittävää eikä valmiita oppituntien aihioita materiaaleineen ole ollut tarjolla. Materiaalia valmistetaan sekä sähköisenä että painettuna Metropolian omassa digipainossa opiskelijoiden osallistuessa tuotantoprojekteihin.

Tällä hetkellä on suunnitteilla avoimen projektiympäristön luominen, jonka puitteissa tehtäisiin ensin kokeiluna työelämälähtöisiä projekteja, joihin osallistuisi ammattioppilaitosten oppilaita, ammattikorkeakoulun insinööriopiskelijoita ja mahdollisesti myös Aalto yliopiston diplomi-insinööriopiskelijoita. Projekteja päästään mahdollisesti toteuttamaan vuoden 2019 aikana. Tietotekniikan peliohjelmoinnin pääaineessa opinnot suoritetaan suurimmalta osin peliprojekteina, joihin on osallistunut myös toisen asteen opiskelijoita.

Toisen asteen opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus osallistua innovaatioprojekteihin. Innovaatioprojektit ovat merkittävä osa Metropolian toimintaa ja yksi keskeisistä tavoista toteuttaa työelämäyhteistyötä. Monialaisilla, työelämäyhteistyössä tehtävillä innovaatioprojekteilla vastataan aluekehittämishaasteeseen ja integroidaan tutkimus- ja kehittämistyötä opetukseen.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

4. Onko korkeakoulu käynnistänyt uusia, edellisellä kierroksella raportoimattomia digitaalisten oppimisympäristöjen, korkeakoulujen yhteisen tai vastavuoroisesti järjestetyn opintotarjonnan, yhteisen oppimateriaalituotannon, digipedagogisen osaamisen arvioinnin ja kehittämisen tai avoimen opintotarjonnan kehittämishankkeita?

5. Mitä mahdollisuuksia korkeakoulu on tunnistanut yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi digitaalisessa opetuksessa?

4. Metropoliaassa kehitetään useita, aiemmin raportoituja, digitaalisia ympäristöjä ja resursseja yhdistävää virtuaalikampusta, joka toimii personoituna käyttöliittymänä sekä opiskelijalle että opettajalle. Virtuaalikampus (VIRKA) mahdollistaa joustavan, ajasta ja paikasta riippumattoman yhteisöllisen työskentelyn ja osallistumisen opintoihin. Virtuaalikampus muodostaa yhden sähköisen työpöydän korkeakoulussa jo käytössä olevaan sähköiseen kokonaisuuteen. VIRKA mahdollistaa digitaalisten aineistojen avoimemman saatavuuden yli osaamisalue -ja tutkintorajojen. Kehitystyötä on tehty yhteistyössä lehtoreiden, tietohallinnon, käyttöliittymäsuunnittelijan ja opiskelijoiden kanssa.

5. Matkakustannukset ja kampukselle siirtymiseen kuluva aika voivat muodostua opiskelijoille esteeksi opintoihin osallistumiselle. Metropolia on mahdollistanut opintojen suorittamisen omalla kotipaikkakunnalla tarjoamalla opintoja verkossa, yleensä ajasta ja paikasta riippumatta. Esimerkiksi avoimessa ammattikorkeakoulussa tieto- ja viestintätekniikassa yli 2000 opiskelijaa opiskelee verkkoympäristössä omalta paikkakunnaltaan käsin.

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

6. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti esimerkiksi kesäopintoina? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

6. Metropolia tarjoaa jonkin verran kesäopintoina lähiopetusta sisältäviä monialaisia opintojaksoja sekä kaikkien neljän koulutusalan opintojaksoja. Metropolia toimii kaksi kansainvälistä kesäkoulua: Business Summer School (YAMK) ja ICT Summer School. Kesäopintoja tarjotaan myös 3AMK-yhteistyössä: UAS Professional Summer School toteutetaan yhdessä Laurean ja Haaga-Helian kanssa. Ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja on kehitetty ja tarjontaa on lisätty parin viime vuoden aikana. Joustavia opintoja on tarjolla monialaisesti sekä kaikilla neljällä koulutusosalalla, erityisesti tekniikassa ja liikenteessä, liiketaloudessa sekä sosiaali- ja terveysalalla. Kesä- ja verkko-opintojen tarjonnan määrää ja sisältöä kehitetään joustavasti opiskelijapalautteen perusteella ja suhdannevaihtelut huomioiden. Metropolian opiskelijat hyödyntävät myös aktiivisesti ammattikorkeakoulujen yhteisen summersemester.fi-portaalin joustavaa opintotarjontaa.

E) MUUTA

7. Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

8. Millaisia toimenpiteitä on meneillään aiempien opintojen tai muutoin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

7. Metropolia Ammattikorkeakoulu osallistuu valtakunnallisen TOTEEMI -hankkeeseen, jossa kehitetään korkeakouluun uudenlaisia työn ja opinnot yhdistäviä toimintamalleja ja pedagogiikkaa. Monimuoto-opetukseen on kehitetty uusia käytäntöjä, joiden avulla voidaan yhdistää työelämässä toimiminen ja osaamisen kehittyminen osaksi tutkintoon sisältyviä opintoja. Myös työn opinnollistamista on kehitetty. Syksyllä 2018 on tavoitteena luoda yhteisiä käytänteitä teemaan liittyen. Lisäksi tutkimus- ja kehittämistoimintaan on kehitetty prosesseja, joiden avulla opiskelijoita ja opintoja voidaan kytkeä hanketoimintaan. Tällöin osaaminen syntyy osana hanketoimintaa.

8. Metropolia on maahanmuuton SIMHE -vastuukorkeakouluna kehittänyt ja pilotoinut erilaisia osaamisen tunnustamisen ja tunnustamisen toimintamalleja tekniikan ja liiketalouden koulutusaloilla sekä sairaanhoitajilla. Talvella 2017-2018 osaamisen tunnustamisen malli, jo korkeakoulututkimnon muualla kuin Suomessa suorittaneilla insinööri- ja kauppatieteen alan osaajilla, pilotoitiin yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen ja TE-toimiston kanssa. Kokemukset yhteistyöstä olivat niin palvelun käyttäjän, tuottajan kuin ostajankin näkökulmasta hyvät. SIMHE-palveluiden vaikuttavuuden arviointi vuoden 2017 osalta on käynnissä ohjauksen sekä osaamisen tunnustamisen ja tunnustamisen osalta. Tulokset julkaistaan loppuvuodesta 2018.

Metropolia ja pääkaupunkiseudun kaupungit (Espoo, Helsinki ja Vantaa) ovat yhdessä tunnistaneeet kanssa tarpeen tunnistaa ja tunnustaa korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien osaamista entistä sujuvammin kotouttamisen ja yhteiskunnallisen hyödyn edistämiseksi. Tarpeen tunnistamisesta on edetty jo konkreettisen yhteistyömallin ideointiin ja toteuttamisen erillisrahoituksen hakemiseen.

Metropoliassa on otettu käyttöön tammikuussa 2018 uudistettu aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen hakemisen ja kirjaamisen tietojärjestelmäpalvelu, joka mahdollistaa entistä tehokkaammin ja sujuvammin opiskelijan aiemman osaamisen liittäminen osaksi tutkintoa. Palvelun käyttöönoton yhteydessä tutkinto-ohjelmille on tarjottu tukea AHOT-prosessien ja toimintaperiaatteiden päivittämisessä. Lisäksi korkeakoulun wikisivustolle on luotu kattava ohjeistus, joka sisältää tietojärjestelmäpalvelun käyttöohjeet sekä muuta AHOTiin liittyvää tukimateriaalia.

Metropolian ja TAMKin yhteistyönä kehittämää palvelua ollaan jatkokehittämässä Peppi-konsortion toimesta ja palvelu tullaan ottamaan käyttöön myös muissa korkeakouluissa. Tämä sujuvoittaa entisestään aiemmin hankitun osaamisen tunnistamista valtakunnallisesti. Metropolia on lisäksi mukana kehittämässä ristiinopiskelun mahdollistavaa sähköistä palvelua, joka mahdollistaa joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen rakentamisen, liikkuvuuden lisäämisen eri korkeakoulujen välillä sekä muualla hankittujen opintojen liittäminen osaksi tutkintoa.